

Biblioteksplan

Hylte kommun

2019-2022

Arbets- och näringslivskontoret

Barn- och ungdomskontoret

Innehållsförteckning

Sammanfattning s. 2
Bakgrund, syfte och uppföljning s. 3
Styrdokument s. 3
Organisation s. 3
Folkbibliotekens verksamhet kopplat till bibliotekslagen s. 4
Skolbibliotekens verksamhet kopplat till skollagen s. 7
Gemensamma utmaningar s. 8
Digitala klyftor s. 9
Medie- och informationskompetens/demokrati s. 10
Bemanning s. 11
Integration s. 11
Folkbibliotekets utmaningar s. 12
Nå fler användare s. 12
Kommunikation s. 13
Meröppet s. 14
Språk- och läsfrämjande för barn s. 14
Skolbibliotekens utmaningar s.15
Obemannade skolbibliotek s. 15
Skolbibliotekens bestånd s. 16
Digital kompetens s. 16
Medieförsörjning s. 16
Inköp s. 16
Det digitala biblioteket s. 17
Läsning för prioriterade grupper s. 17
Transporter s. 18
Samverkan s. 18
Lokalt s.18
Regional s. 20
Nationellt s. 20
Källförteckning s. 22

Sammanfattning

Hela samhället står inför en rad utmaningar, där folk- och skolbiblioteken kan spela roll och göra skillnad.

Digitaliseringen medför digitala klyftor. Vårt mål är att arbeta för digital kompetens på lika villkor, där alla i samhället oberoende av individuella förutsättningar har möjlighet att utveckla sina digitala kunskaper, färdigheter och förmågor. Biblioteken behöver också arbeta aktivt med att öka medie- och informationskunnigheten hos medborgarna, det vill säga kunskaper och förmågor som krävs för att finna, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang. Ovanstående kommer att ske både på biblioteken och DigidelCenter (inledningsvis bidragsfinansierat). Örnaskolans skolbibliotek kommer fortsatt prioritera arbetet med att utveckla elevernas digitala kompetens.

Integrationen är en stor utmaning, där vi kontinuerligt behöver arbeta med att anpassa vårt medieutbud och om möjligt även våra arrangemang.

Bibliotekens bemanning är en intern, gemensam utmaning. För att kunna bedriva en god biblioteksverksamhet behöver vi över tid anställa fler bibliotekarier. Bibliotekens värde och betydelse ligger inte enbart i samlingarna, utan att det finns någon som lyfter fram, förmedlar och tillgängliggör dem. Därför bör även alla skolbibliotek bemannas av biblioteksutbildad personal i relation till skolornas storlek, och vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten. Samtliga skolbiblioteks mediebestånd behöver också ses över, för att bestånden ska kunna bidra till elevers lärande, kunskapsutveckling och måluppfyllelse.

En utmaning för folkbiblioteken är att få fler användare. Hyltes användar- och lånestatistik är lägst i Halland, och den vill vi förbättra. Möjliga vägar att gå är att öka vår uppsökande verksamhet, skapa trivsammare miljöer och införa nya läsfrämjande metoder. Vi behöver också arbeta mer medvetet med kommunikation och marknadsföring, för att stärka vårt varumärke. Två metoder att arbeta i rätt riktning är språkstart och meröppet. Språkstartsarbetet skapar relationer med barnfamiljer och sänker trösklarna till biblioteken, utöver det viktiga grunduppdraget att främja små barns språkutveckling via familjerna. Meröppet innebär att bibliotekens lokaler och utbud kan nyttjas när det passar användarna. Vi behöver under planperioden hitta bättre möjligheter för in- och utlåning, för att öka kundnöjdheten samt frigöra personalresurser.

Bakgrund, syfte och uppföljning

I Hylte kommun finns tre folkbibliotek: huvudbiblioteket i Hyltebruk och filialerna i Torup och Unnaryd. Tillsammans bildar de Hyltebiblioteken. Örnaskolan och Kråkbergsskolan har ett gemensamt skolbibliotek placerat på Örnaskolan med gemensam skolbibliotekarie. Övriga sex grundskolor samt gymnasieskolan saknar skolbibliotekarie.

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska kommuner anta en biblioteksplan, där biblioteksverksamheter som kommunen bedriver ska ingå. Biblioteksplanen bör beskriva ansvarsförhållanden och verksamheternas inriktningar för folk- och skolbibliotek, upplysa om utmaningar och utvecklingsmöjligheter samt beskriva medieförsörjning och samverkan. Planerna bör vara så konkreta att medborgarnas förutsättningar att påverka huvudmannens överväganden gynnas. Utvecklingsmålen bör vara mätbara.¹ Enligt bibliotekslagen ska regionbibliotek och huvudman (Kungliga biblioteket) följa upp kommunernas biblioteksplaner. De delmål som anges i biblioteksplanen ska om förutsättningar finns vara uppnådda inom planperioden 2019-2022.

Styrdokument

Biblioteksplanen har sin grund i första hand i bibliotekslagen och i skollagen (SFS 2010:800), men även i UNESCOS folkbiblioteks- och skolbiblioteksmanifest, Hallands kulturplan 2017-2020, Hyltes vision 2040, Hylte folk- och skolbiblioteks gemensamma Läsförfrämjandeplan för barn och unga samt FNs barnkonvention. Inspiration har också hämtats från Digitalt först² och utkastet till Nationell biblioteksstrategi.

Organisation

Kommunens huvudbibliotek och filialbiblioteken tillhör organisatoriskt Arbets- och näringslivskontoret, medan Örnaskolans skolbibliotek (som även Kråkbergsskolan använder) tillhör Barn- och ungdomskontoret.

Folk- och skolbibliotek har många beröringspunkter, men har också olika funktioner. I tabellen visas skillnader mellan folkbiblioteks- och skolbiblioteksverksamhet inom grundskolor och gymnasier.³

¹ Biblioteksplan 2.0, Dnr 232-KB 924-2013, s. 10f.

² Regeringens satsning för digital förnyelse av det offentliga Sverige.

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringspolitik/digital-forvaltning/> [2018-11-23]

³ Tabellen är inspirerad av Limberg, L. Konferensmaterial från 19th IASL conference, July 8-12, 1991, Umeå, Sweden I nöd och lust: en metodutredning om integrerade folk- och skolbibliotek. Rapport från Statens Kulturråd 1991:7.

Folkbibliotek	Skolbibliotek
Knutna till kultursektorn, tillgängliga på fritid, bygger på frivillighet och personliga intressen.	Knutna till utbildningssektorn, tillgängliga på skoltid, ingår i undervisning och avser en ämnesmässig och allmänbildande utveckling.
Belägna i centrumbildningar, där många människor rör sig.	Bedrivs i skolmiljö med naturliga möten för skolans elever och personal.
En kulturinstitution, som arbetar enligt kommunens kulturpolitiska mål.	En del av skolans pedagogiska resurs med samma mål som övrig skolverksamhet.
Enligt bibliotekslagen tillgängligt för alla medborgare, med inriktning på några grundläggande uppgifter samt med vissa grupper vars behov särskilt beaktas.	Lagstadgad verksamhet inom skolan, specialanpassad för elever och pedagoger.
Tillhandahåller ett allsidigt medieutbud.	Kompletterar skolans läromedel med medier enligt skolans pedagogiska behov.
Arbetar med upplevelser samt fritt och frivilligt läsande och lärande.	Skolbibliotekarier ingår i skolans pedagogiska personal och arbetar med läsande och lärande med läroplanen som grund.
Tillgängligheten styrs av medborgarnas behov.	Tillgängligt under skoldagar enligt skolans behov.

Folkbibliotekens verksamhet kopplat till bibliotekslagen

Enligt § 2 i bibliotekslagen ska biblioteken främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Bibliotek ska vara tillgängliga för alla.

Bibliotekens demokratiuppdrag berörs som Utmaningar under rubrikerna Digitala klyftor och Medie- och informationskompetens/demokrati. Läsfrämjande beskrivs nedan under § 7.

Hyltebiblioteken har en omfattande programverksamhet, med föreläsningar, författarbesök och olika kulturarrangemang - både skapande och åhörande - för barn, unga och vuxna.

Program som riktar sig gentemot unga inträffar främst på skolloven, medan arrangemang riktade mot barn och vuxna infaller under våren och hösten. På Hyltebiblioteken kombineras arrangemangen för barn med fika och boklån, ett lyckat koncept som fungerar som inkörsport till biblioteken för barnfamiljer. Med våra arrangemang vill vi inspirera, engagera och beröra.

Det finns två prioriterade grupper enligt **§ 4 och 5** i bibliotekslagen: personer med funktionsvariationer och personer med andra modersmål än svenska. Hänsyn till gruppernas olika behov tas vid medieinköp och arbetsfördelning, se *Medieförsörjning* och *Integration*.

Enligt **§ 6** i bibliotekslagen ska folkbiblioteken vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Utbudet av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet, se *Medieförsörjning*.

Alla biblioteken är fysiskt tillgänglighetsanpassade enligt gällande lagstiftning. Biblioteken är anpassade efter användarnas behov när det gäller till exempel antal datorer, sittplatser med mera. Utbudet är varierat både till **form** (storstil, lättläst, talböcker för personer med läsnedsättning och ljudböcker som kan lånas av alla, dagstidningar, tidskrifter, filmer och digitala medier) och **innehåll** (fakta- och skönlitteratur). Medierna är också **åldersindelade** och finns på många **olika språk**. Användarna kan enkelt påverka innehållet genom inköpsförslag och fjärrlån från andra bibliotek. De kan lämna synpunkter på vår verksamhet direkt i biblioteken eller på Kontaktcenter i kommunhuset. Tillgänglighetsperspektivet märks också, och är utmärkande för Hyltebiblioteken, genom att alla har meröppet. Biblioteken är tillgängliga för meröppetlåntagare varje dag mellan klockan 7-22.

Den digitala bibliotekskatalogen finns att tillgå på sex olika språk. Webbplatsen är också tillgänglig på många språk. Det digitala biblioteket finns också att tillgå på flera språk och även beståndet består av medier på olika modersmål, vilket också gäller den digitala dagstidningsdatabasen. Samtliga digitala tjänster har responsiv webbdesign eller används som appar.

Uppsökande verksamhet bedrivs för att nå fler. Kommunens äldreboenden får besök av en bibliotekarie en gång per månad. Boksamtal hålls för vuxna på förfrågan eller som en aktivitet som vi bjuder in till. Barn- och ungdomsbibliotekarien åker ut till skolorna och språkstartarens verksamhet är till allra största del uppsökande, se **§ 8**.

Enligt **§ 7** i bibliotekslagen ska folkbiblioteken särskilt främja läsning och tillgången till litteratur samt verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och lärande.

Främjar tillgången till litteratur gör vi bland annat genom att erbjuda fakta och skönlitterära berättelser via medier i olika former, se *Medieförsörjning*.

För att främja läsning arbetar personalen med exponering och tillgänglighet i hyllorna, men framför allt med olika läsfrämjande aktiviteter. Vi tipsar om böcker internt och externt för både barn och vuxna, anordnar bokcaféer, babycaféer för föräldrar med barn, tar emot skolklasser på olika nivåer och arrangerar författarbesök, både med skönlitterära författare och faktaboksförfattare samt erbjuder bokcirkelkassar. En del av det läsfrämjande arbetet görs i servicedisken, när låntagarna ber om rekommendationer. Vi använder oss också av bokstickor som sätts in i böcker vi tycker om så att besökarna även ska få tips ute bland hyllorna.

Det är viktigt att synas och verka digitalt, då många barn, unga och vuxna tillbringar mycket tid på nätet. I den digitala bibliotekskatalogen kan man själv enkelt söka böcker, reservera, låna om och lämna inköpsförslag. I det digitala biblioteket <http://hylte.elib.se/> finns e-böcker och e-ljudböcker. E-tidskrifter och e-dagstidningar lånas via appar. Det finns i dagsläget två bloggar samt Hyltebibliotekens Facebook. Hyltebiblioteken har en blogg för vuxna (<http://hyltebiblioteken.blogspot.com/>) och Örnaskolan och Kråkbergsskolans skolbibliotekarie har en blogg för barn och unga tillsammans med Hyltebibliotekens barn- och ungdomsbibliotekarie (<http://bokbastisarna.blogspot.com/>).

Biblioteken deltar i olika arrangemang som berör informationsteknik, till exempel All Digital Week och e-medborgarveckan, samt arrangerar föreläsningar inom ämnet. I servicedisken hjälper vi också besökarna med deras tekniska och digitala problem med datorer, plattor och telefoner efter bästa förmåga. Ett DigidelCenter kommer att öppnas 2019, vilket ger oss möjligheter att arbeta mer aktivt med informationsteknik och digital delaktighet.

Enligt § 8 i bibliotekslagen ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

På barn- och ungdomsavdelningen finns ett välsorterat utbud med medier på olika nivåer, en Äppelhylla för främst barn och unga med funktionsvariationer samt en Familjehylla. På Hyltebiblioteken finns en barn- och ungdomsbibliotekarie som främst arbetar med läsfrämjande verksamhet riktad mot skolorna, och en språkstartare som arbetar med språkfrämjande för barn i åldern 0-6 år. Språkstartaren gör hembesök i familjer med 6- och 12-månaders barn och anordnar språkutvecklande och läsfrämjande aktiviteter riktade till förskolebarn. På biblioteken delas för närvarande ut bokgåvor till 8-månaders barn, 3-åringar och 6-åringar. Eftersom bokgåvorna introduceras antingen av språkstartare, Barnhälsovården (BHV) eller barn- och ungdomsbibliotekarie ökar chanserna betydligt att

böckerna ska fungera språkutvecklande. Det finns ett tydligt samband mellan antal böcker i hemmet och läskunnighet.⁴

Skolbibliotekens verksamhet kopplat till skollagen

Skolbibliotekens uppdrag definieras av skollagen, nationella kurs- och läroplaner, Lgr 11 samt § 10 i bibliotekslagen. I Skollagens 2 kap. 36 § fastslås att *”eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.”*⁵

I de reviderade läroplanerna, som gäller från 2018-07-01, har det tillkommit en punkt att rektor har ansvar för att *”skolbibliotekets verksamhet används som en del av undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens”*.⁶ Skrivningar om digital kompetens har förtydligats och förstärkts i läroplanerna. Skolverket definierar fyra aspekter av digital kompetens att

- kunna förstå hur digitaliseringen påverkar samhället och individen
- kunna använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik
- kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik.⁷

Skolbibliotekets verksamhet främjar elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Arbetet med att stärka elevers språkförmåga, läsförmåga och stimulera läsintresse bedrivs i skolbiblioteket men även utanför biblioteksrummet när skolbibliotekarien har lektioner i läsförståelsestrategier och andra läsfrämjande projekt. Skolbibliotekarien samverkar med pedagoger och planerar läsfrämjande projekt, till exempel läsgrupper där läsning är i fokus men även att lära ut olika digitala presentationer. I läsgrupperna finns vuxna, pedagoger och

⁴ PIRLS 2006: *läsförmågan hos elever i årskurs 4 : i Sverige och i världen.*, Skolverket, Stockholm, 2007, s.75. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1756> [2018-11-26]

⁵ Skollagen 2 kap. 36§.

⁶ Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet> [2018-11-23]

⁷ Skolverket, Fyra aspekter av digital kompetens. <https://www.skolverket.se/temasidor/digitalisering/fyra-aspekter-av-digital-kompetens> [2018-11-23]

skolbibliotekarie med, dels som stöd att utveckla läsförmågan, dels för att modellera läsförståelsestrategier.⁸

I ett steg mot att stärka elevernas digitala kompetens, att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information, har skolbibliotekarien lektioner i informationssökning och källkritiskt förhållningssätt.

Det är viktigt att skolbiblioteket tillhandahåller ett brett, varierat och anpassat bestånd enligt skolans pedagogiska behov men också för den enskilde eleven. Skolbibliotekarien har tillstånd att ladda ner talböcker från Myndigheten för tillgängliga medier samt att ge elever tillgång till egen nedladdning. Hylte kommun har sedan 2012 tecknat ett kommunabonnemang med Inläsningstjänst där kommunens alla elever har tillgång till inlästa läromedel samt studiestöd på modersmål, vilket är ytterligare ett sätt att stärka elevers språkförmåga, läsförmåga och läsintresse. Skolbibliotekarien är behjälplig och stöttar eleverna med användandet av Inläsningstjänst. I skolbiblioteket finns ett varierat utbud av böcker på olika nivåer och olika språk, däribland en mångspråkshylla med böcker på olika modersmål.

Skolbibliotekarien är ett stöd vid val av bok; rätt bok till rätt elev vid rätt tillfälle vilket främjar läslust.

Skolbibliotekets verksamhet är en del av skolans värdegrundsarbete.

Skolbiblioteket ska ha en inbjudande miljö där alla elever kan känna tillhörighet. En miljö där medier exponeras på ett inbjudande sätt är läsfrämjande. Skolbiblioteket fungerar även som mötesplats för eleverna, där de kan träffas och umgås i en lugn miljö, studera, läsa böcker, dagstidningar och tidskrifter.

Gemensamma utmaningar

Det övergripande målet är att vara en förändringsbenägen organisation som anpassar verksamheten för att möta såväl aktuella behov som framtida utmaningar.

⁸ När skolbibliotekarie nämns i texten avses Örnaskolans skolbibliotekarie. Övriga skolbibliotek i kommunen är obemannade.

- Digitala klyftor

Ökad digitalisering skapar nya beteenden hos människor, vilket i sin tur bidrar till att människors behov, krav och önskemål förändras. Även om en ökad digitaliseringsgrad innebär nya sätt och möjligheter till att förbättra och skapa värde för individen, den egna verksamheten eller i samhället genom mer anpassade och flexibla tjänster och tillvägagångssätt, kan digitaliseringen också upplevas som ett hot. Den raska utvecklingstakt som digitaliseringen har haft i samhället de senaste åren har inte varit parallell med lärandeprocessen att hantera och förstå denna teknik.

Målet är att arbeta för digital kompetens på lika villkor, där alla i samhället oberoende av individuella förutsättningar har möjlighet att utveckla sina digitala kunskaper, färdigheter och förmågor. I regeringens och SKLs gemensamma avsiktsförklaring *Digitalt först* slås det fast att *“Digitalt först är en princip som säger att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag.”*⁹ Därför är det av yttersta vikt att man på det lokala planet ger invånarna möjlighet att bli digitalt delaktiga. Stöd för detta finns också i bibliotekslagen 2013:801 § 2 och § 7. Den digitala kompetensen hos medborgarna är mycket viktig för att kunna verka för det demokratiska samhällets utveckling.

Hyltebiblioteken arbetar sedan tidigare med att ge besökarna digitalt stöd. Under planperioden kommer en test- och lärmiljö utvecklas samt en utbildningsdel byggas upp. Detta ska ske genom ett DigidelCenter i anslutning till Hylte bibliotek, som vi har fått anslag till från Internetstiftelsen för åren 2019-2020. DigidelCentret kommer att ha egna öppettider och bemannas både av digitaliseringsbibliotekarie och ett digitalt stöd. Centret är ett samarbete mellan Hylte kommuns digitaliseringsenhet och Hyltebiblioteken.

DigidelCenter/Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- öka färdigheter och förmågor att använda digital teknik (såväl användarnas egen som medarbetarnas)
- öka färdigheter och förmågor om internet och olika tjänster kopplade till framför allt kommun och myndigheter
- öka kunskaperna inom säkerhet i relation till användning av digital teknik
- motivera och väcka nyfikenhet till vidareutveckling och kontinuerligt digitalt lärande

⁹Regeringen

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringspolitik/digital-forvaltning/> [2018-11-23]

- fungera som ett digitalt komplement till Hylte kommuns undervisning för barn och unga.

Örnaskolans skolbibliotek ska arbeta med att

- stärka elevernas digitala kompetens utifrån skolverkets fyra definierade aspekter med framförallt fokus på aspekten att *“ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik”*¹⁰
- samverka och samarbeta kontinuerligt med pedagoger kring de fyra aspekterna av digital kompetens.

- Medie- och informationskompetens/demokrati

I den digitala kompetensen ingår också medie- och informationskunnighet, det vill säga kunskaper och förmågor som krävs för att finna, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang.

Den digitala utvecklingen för människors nyhetsläsande medför tendenser att aktivt välja bort objektiv information. Mediekonsumtionen individualiseras och bidrar till bristande tillit i samhället, filterbubblor och separata verklighetsbilder. Alla kan göra sina röster hörda digitalt, vilket kan medföra att de gemensamma samhällsarenorna försvagas. Det blir allt svårare att skilja fakta från rykten och oberoende rapportering från desinformation.¹¹ Risken är att detta blir ett stort demokratiskt problem.

DigidelCenter/Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- öka kunskaperna inom källkritik i relation till moderna digitala redskap genom utbildning
- skapa medvetenhet hos allmänheten om att falsk information sprids på nätet av olika anledningar
- öka utbildningsinsatserna för att höja förmågan hos medborgarna att skapa digital information, vilket också ingår i medie- och informationskompetens.

Örnaskolans skolbibliotek ska arbeta med att

- ytterligare utveckla arbetet med att stärka elevernas digitala kompetens med tanke på vår mer digitaliserade omvärld och för att eleverna ska bli aktiva

¹⁰ Skolverket, Fyra aspekter av digital kompetens.

¹¹ Digitalt först med användaren i fokus, Dnr 6.7-2015-1181, s. 4f.

samhällsmedborgare samt för att värna om det demokratiska samhället.

- Bemanning

Kultur- och biblioteksenheten består från och med 2019 av en kultur- och bibliotekschef samt nio medarbetare; barn- och ungdomsbibliotekarie, språkstartare, två filialbibliotekarier, systembibliotekarie, digitaliseringsbibliotekarie och biblioteksassistent (genom bidrag från Stärkta bibliotek), digitalt stöd (genom bidrag från Internetstiftelsen) samt kulturutvecklare. På Örnaskolan och Kråkbergsskolan finns en gemensam skolbibliotekarie. Bibliotekslagen förtydligades 2013, samtidigt som det lagstadgade uppdraget utökades. Nya uppdrag finns kring att verka för demokrati, arbeta läsförfrämjande och att öka kunskaperna kring hur informationsteknik kan användas. För att kunna bedriva en god folk- och skolbiblioteksverksamhet behövs fysiska förstärkningar både på Hylte bibliotek och på kommunens skolbibliotek.

- Integration

I Hylte är 31,5 % av den vuxna befolkningen utrikesfödda. Det är en utmaning att tillfredsställa behoven av litteratur på andra modersmål, eftersom dessa växlar på grund av en in- och utflyttning. Inköp på andra modersmål kan vara krångligt, då hänsyn måste tas till utgivning, aktualitet, översättning, dialekter mm. Inköpskanalerna är också begränsade. Numera köper vi själva den allra största delen av litteraturen, enligt nationell praxis. Biblioteket arbetar också med inköp av lättläst litteratur på svenska samt så kallade tvillingpaket, där ena boken är på svenska och den andra boken är på till exempel arabiska. Folkbiblioteken är en viktig offentlig mötesplats för målgruppen, där man kan få digital vägledning, hjälp att låna studielitteratur eller litteratur på modersmålet och svenska (både fysiskt och digitalt) samt möjlighet att prata svenska. Förutom svenska är arabiska det största språket i Hylte kommun. Planer finns på anställda arabisk språkkompetens på DigidelCentret 2019.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- utveckla beståndet på Världshyllan samt avdelningen för Lättläst
- om möjligt arrangera aktiviteter riktade mot personer med annat modersmål
- om möjligt ta hänsyn till flerspråkighet vid nyanställning. I dagsläget har vi personal som förutom svenska behärskar även engelska, finska, tyska och ungerska.

Örnaskolans skolbibliotek ska arbeta med att

- utveckla och utöka beståndet på Mångspråkshyllan
- kontinuerligt utöka beståndet av lättlästa böcker på olika nivåer
- informera om och introducera tjänsten Studiestöd på modersmål, Inläsningstjänst för elever med annat modersmål än svenska.

Folkbibliotekets utmaningar

- Nå fler användare

Ett rimligt mål i det lagstadgade läsfrämjande arbetet är att arbeta för att få fler att läsa, oavsett om det sker genom bibliotekslån och därmed syns i lånestatistiken eller på annat vis. Det finns olika sätt att nå fler användare. Biblioteken ska spela en viktig roll som kreativa lärmiljöer och mötesplatser som inspirerar och ger livskvalitet. Huvuduppgiften är att stimulera till läsande och livslångt lärande.

1. Vi kan arbeta mer med uppsökande verksamhet. Om inte folket kommer till oss i den utsträckning som vi önskar, får vi komma till dem. 2017 lånade vi ut 5,7 fysiska media per invånare och andelen aktiva användare är 23% vilket är de lägsta siffrorna i Halland.¹² Genom hembesöken som sker via språkstart lockas nya användare till biblioteken. Det blir lättare att besöka biblioteken om det finns en personlig relation till någon av oss som arbetar här. Det finns ett tydligt samband mellan avståndet till biblioteket och hur ofta man använder det¹³. Invånare som bor i kommunens södra och norra delar har långa avstånd till närmaste bibliotek. Undermåliga allmänna kommunikationsmedel eller avsaknad av körkort/bil är faktorer som kan påverka biblioteksanvändandet negativt. Det enklaste men dyraste sättet att nå fler användare är en mobil enhet, antingen i form av en biblioteksbus eller en biblioteksbil bemannad med en till två bibliotekarier. En mobil enhet skulle också medföra en bättre service till de förskolor och skolor som inte har bibliotek på orten, samt gynna den förhållandevis stora andelen barn, unga och gamla som finns i

¹² Biblioteksstatistik 2017 <http://bibstat.kb.se/reports> [2018-11-23]

¹³ Fakta om bibliotek, Svensk biblioteksforening 2012

<https://www.biblioteksforeningen.se/wp-content/uploads/2017/01/fakta-om-bibliotek-2012.pdf> [2018-11-23]

kommunen. Övriga halländska kommuner har knappt två mobila enheter per kommun i genomsnitt.

Ett annat sätt att nå fler användare är ett cykel-drivet popup-bibliotek, som till exempel skulle kunna besöka badplatser, fritidsgården, Örnahallen och centrum under den varma delen av året. Det skulle också precis som en mobil enhet kunna användas i samband med olika arrangemang, som till exempel Live by youth, olika idrottsevenemang, marknader, Sommarfesten, Camp Vallsnäs etcetera. Uppsökande aktiviteter med till exempel boktips tillhandahåller vi sedan lång tid tillbaka.

2. Bibliotekens sociala funktion som mötesplats blir allt viktigare. För att fler ska vilja komma till oss, stanna längre och på så sätt ge oss bättre förutsättningar att verka läsfrämjande, måste biblioteksmiljöerna vara inbjudande. Lyckade ommöbleringar är nyligen gjorda på biblioteken i Unnaryd och Hylte, nu gäller det att få till inbjudande sittplatser för olika målgrupper och att göra miljöerna mer hemtrevliga. Det nybyggda biblioteket i Torup har inte samma behov av en uppfräschning. Antalet biblioteksbesök överstiger antalet utlån både lokalt och nationellt, och många gör andra saker än att låna böcker på biblioteken; till exempel studerar, umgås, har möte, lånar en dator eller läser dagstidningar och tidskrifter. Genom lockande skyltning (både fysisk och digital) och inspirerande miljöer borde vi kunna få fler att även låna böcker.
3. Utöka antalet läsfrämjande aktiviteter, gärna i samarbete med andra aktörer. Till exempel skulle vi kunna erbjuda faktabokcirklar (det finns för närvarande många privata skönlitterära bokcirklar inom kommunen men inga som behandlar facklitteratur), högläsning för vuxna och biblioterapi-grupper där man kan diskutera litteratur utifrån läsningens läkande förmåga.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- utöka vår uppsökande verksamhet
 - skapa trivsammare miljöer
 - införa nya läsfrämjande metoder.
-
- Kommunikation

En utmaning för Hyltebiblioteken är att nå fler med information om främst våra arrangemang, i syfte att locka fler besökare. Vi behöver ta ett helhetsgrepp kring Kultur- och biblioteksenheten och välja kommunikativ riktning inför framtiden och jobba aktivt för att

marknadsföra oss bättre genom olika kanaler såsom webb, sociala medier och fysiska kanaler. De flesta av våra arrangemang placeras efter ommöbleringen 2018 inne i Hylte bibliotek. Detta skapar en trivsamt atmosfär jämfört med den tidigare lokalen vilket kan leda till att fler besöker våra arrangemang.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- skapa ett starkare varumärke
 - locka fler att komma på våra arrangemang
 - strukturera och tillgängliggöra webbplatsen samt skapa ett mer attraktivt gränssnitt
 - få fler läsare till våra bloggar och sociala medier
 - vidareutveckla bibliotekssystemets publika webbkatalog.
- Meröppet

Vi bör hitta bättre alternativ till de utlåningsautomater som används under meröppet, för att öka kundnöjdheten. Utlåning/återlämning fungerar inte tillfredsställande med vår nätbaserade lösning. En av orsakerna till att det inte fungerar är de programuppdateringar som numera kommer i ett högt tempo från leverantörerna. Med en bättre teknik skulle fler låntagare dessutom använda självservicen under ordinarie öppettid, vilket leder till större integritet för låntagarna och att bibliotekariernas arbetstid frigörs.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- förbättra möjligheterna till eget lån för låntagarna
 - förbättra de digitala sökmöjligheterna via bibliotekskatalogen på filialerna.
- Språk- och läsfrämjande för barn

Språket är grunden till delaktiga medborgare i ett demokratiskt samhälle, och det viktigaste vi kan ge våra barn och ungdomar, förutom kärlek, mat och sömn. Att kunna tala, läsa och skriva är av stor betydelse. I Hallands kulturplan 2017-2020 identifieras små barns språkutveckling som ett av regionbibliotekets kärnområden.¹⁴ Ambitionen är att via språkstartaren nå alla barn i kommunen med hembesök, vilket vi hittills är ensamma om i Halland. Familjer erbjuds två hembesök av språkstartaren när barnen är sex och tolv månader gamla, med utdelning av språkpaket.

¹⁴ Hallands kulturplan 2017-2020, s. 45.

Förskoleklasserna erbjuds att komma till biblioteken vid flera tillfällen under första läsåret. Boktips till skolklasser ges både på efterfrågan och via erbjudande från barnbibliotekarien. I Hallands Kulturplan 2017-2020 konstateras att *“Läs- och informationskunniga invånare är demokratis grund. Utan läskunnighet hamnar man lätt i utanförskap - som utsätter individen för lidande och samhället för kostnader”*.¹⁵ Det är viktigt att skapa läslust och läsvanor hos de yngre barnen, men också att arbeta för att läslusten och läsvanorna bibehålls hos de äldre barnen och ungdomarna. Högläsning ger barnen förståelse för skriftspråket och ökar ordförrådet väsentligt. Bokprat skapar förförståelse och leder ofta till omedelbar läslust. Det underlättar för eleverna att hitta en bok på rätt nivå som de verkligen vill - och kan - läsa. För svåra böcker kan påverka läslusten i negativ riktning. Det är viktigt att få lyckas med sin läsning!

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- utöka samarbetet med förskolan i samband med utdelning av språkpaket till 3-åringar
- mäta de långsiktiga effekterna av Språkstart hos barn födda från och med 2018 i samarbete med Region Halland
- språkstartarna får komma in på besök hos 90% av familjerna
- öka antalet läsfrämjande aktiviteter för skolbarn.

Skolbibliotekens utmaningar

- Obemannade skolbibliotek

Enligt skollagen 1 kap. 9 § ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. I läroplanen har det skrivits in att *“skolbibliotekets verksamhet används som en del av undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens”*.¹⁶ Utifrån skollag, läroplan och att skolbiblioteket är en pedagogisk resurs bör alla skolbibliotek bemannas av biblioteksutbildad personal i relation till skolornas storlek, och vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten. Bibliotekens värde och betydelse ligger inte enbart i samlingarna, utan i att det finns någon som lyfter fram, förmedlar och tillgängliggör dem.

¹⁵ Hallands kulturplan 2017-2020, s. 45.

¹⁶ Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet> [2018-11-23]

- Skolbibliotekens bestånd

Alla grundskoleenheter i Hylte kommun har ett skolbibliotek, men de ser olika ut vad gäller mediebeståndens aktualitet och möjligheten att vara den pedagogiska resurs som skolbiblioteken har som uppdrag. Under planperioden bör skolbibliotekens bestånd ses över, behov av gallring och inköp finns för att beståndet ska bidra till elevers lärande, kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Skolbiblioteken ska vara en inbjudande miljö där böcker och medier exponeras och på så vis verka läsfrämjande.

- Digital kompetens

Under planperioden kommer arbetet med att utveckla elevernas digitala kompetens vara i fokus och prioriteras.

Medieförsörjning

I bibliotekslagen § 6 står det: *Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet. Enligt den andra paragrafen ska biblioteken bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Det är grunden för våra inköp.*

Mediebeståndet exponeras på ett lockande sätt. Hyltebiblioteken ska ha god tillgänglighet genom att personalen har ett medvetet tillgänglighetsperspektiv för fysiska lokaler, medier, det digitala biblioteket, webb och andra virtuella rum samt genom individanpassat bemötande.

Inköp

Urvalet görs i enlighet med bibliotekslagen i första hand utifrån bredd, mångfald och kvalitet. Hänsyn tas till ekonomiska ramar, särskilt prioriterade grupper och ett jämställdhets-, hbtq-, mångfalds- och interkulturellt perspektiv. Andra faktorer som påverkar är efterfrågan, befintligt bestånd och inköpsförslag. Kommuninvånarna har stor möjlighet att påverka beståndet genom inköpsförslag, vilket de också gör i allt större utsträckning. Ett avslag tillhör ovanligheterna, men det kan till exempel ske om förslaget bedöms vara alltför dyrt, alltför smalt, kvaliteten för dålig eller om innehållet bryter mot lagen (vilket hittills inte har hänt). Om möjligt erbjuds fjärrlån vid eventuellt avslag. Inköpen

sköts i dagsläget via inköpsgrupper med hjälp av BTJs inköpsvägledning (nya böcker recenseras av professionell personal). Samtliga bibliotekarier är involverade och har möjlighet att påverka utbudet, vilket borgar för allsidighet och kvalitet. Som liten kommun med få bibliotekarier är det viktigt med externt stöd vid inköpen. Upphandling av litteraturinköp sker företrädesvis på nationell nivå via SKL.

Statens kulturråd skickar kostnadsfritt en större mängd utvald kvalitetslitteratur till alla folkbibliotek varje år. Den största delen hamnar på huvudbiblioteket, det är främst barn- och ungdomsböckerna som hamnar på filialerna som ett välkommet tillskott. Några av dessa bedöms vara alltför smala och skänks bort.

Det digitala biblioteket

I det digitala biblioteket finns e-böcker, e-ljudböcker, e-tidskrifter och e-dagstidningar. De två förstnämnda kan lånas hemifrån, medan övriga två måste lånas på ett bibliotek. Det digitala biblioteket har en positiv trend vad gäller utlån och utgör drygt en tredjedel av det totala beståndet. Vi ser en stor utvecklingspotential för det digitala biblioteket, dels genom att arbeta för att alla tjänster ska bli tillgängliga hemifrån och dels genom att gränssnittet på vår webbplats kan bli mer attraktivt och läsfrämjande. Det kan också tillkomma nya tjänster som även de kan bidra till en fortsatt positiv utveckling. Hyltebibliotekens två bloggar behöver också mer uppmärksamhet. Bokens format håller sakta på att konvertera till ett digitalt format, och det gäller för biblioteken att hänga med och ligga i framkant samtidigt som vi inte får tappa bort de traditionella användarna.

Läsning för prioriterade grupper

För de som av olika anledningar har läsnedsättningar och behöver lyssna på talböcker finns möjlighet till egen nedladdning via den nationella tjänsten Legimus eller så laddar bibliotekspersonalen ner talböcker för utlån (också via Legimus). Mycket arbetstid kan gå till nedladdning, beroende på efterfrågan. Arbetsuppgiften är prioriterad. Vi tillhandahåller också böcker med stor stil, för dem som har problem med synen. Avdelningen Äppelhyllan tillhandahåller utvalda medier för barn, unga och vuxna med olika funktionsvariationer. Där finns media med TAKK, teckenspråk, blindskrift och talböcker. Avdelningen är mycket välanvänd och har en central placering på huvudbiblioteket. På Äppelhyllan finns också språkstimulerande lekmaterial och utvalda böcker för att utveckla barns språkutveckling, till exempel språkväskor vars innehåll stimulerar de vanligaste tal- och språkstörningarna. Här finns också matematikstimulerande material.

Lättlästa böcker används av båda prioriterade målgrupperna. För den som håller på att lära sig läsa på svenska är det viktigt att få tillgång till böcker som ligger på rätt nivå, och detsamma gäller dem som har läs- och skrivsvårigheter. Vid inläring av B-språk eller SVA är det av vikt att först kunna sitt eget språk. Avdelningen Världshyllan innehåller medier på olika nivåer på andra modersmål än svenska. Beståndet utgår från befintliga användare och är föränderligt. Böcker på andra modersmål och minoritetsspråken köps in kontinuerligt.

Transporter

Lokalt skickas boklådor mellan filialerna och huvudbiblioteket två gånger i veckan och en boklåda skickas mellan Örnaskolans skolbibliotek och huvudbiblioteket en gång per vecka. De förskolor som inte har något bibliotek på orten får boklådor en gång varje månad, en samverkan kring innehåll sker. I Halland finns ett mediesamarbete, där dagliga transporter skickas mellan huvudbiblioteken och regionbiblioteket.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- få fler att använda våra digitala tjänster
- utveckla rutinerna för inköp och gallring
- prioritera de minoritetsspråk som efterfrågas av låntagarna.

Skolbiblioteken ska arbeta med att

- gallra och göra inköp så att medier i skolbiblioteket har aktualitet, är relevanta och bidrar till elevers lärande, kunskapsutveckling och måluppfyllelse.

Samverkan

Lokalt

Hyltebiblioteken och Örnaskolans skolbibliotek samverkar kring utvecklingsfrågor, styrdokument såsom Läsförfrämjandeplan och Biblioteksplan, pedagogik, läsförfrämjande, barn- och ungdomsbloggen Bokbästisarna, medieförsörjning och den gemensamma bibliotekskatalogen Koha. Skolbibliotekarien inbjuds också till olika utbildningar tillsammans med folkbibliotekspersonalen. Örnaskolans skolbibliotekarie samverkar och samarbetar med pedagoger på Örnaskolan och Kråkbergsskolan, men också med pedagoger på övriga skolor i kommunen.

Hyltebiblioteken får värdefull hjälp av Barnhälsovården (BHV) att sprida information till föräldrarna både kring språkstartarens hembesök, bibliotekens gåvoböcker och språkväskorna. Det finns ett lokalt språknätverk, där deltagarna kommer från BHV, bibliotek, regionbibliotek, centrala elevhälsan, socialkontoret, öppna förskolan och förskolan. Språkstartaren samarbetar med pedagogen på öppna förskolan och har ibland språkcaféer för bebisar där. Språkstartaren samarbetar också med Region Hallands logopedi för förskolebarn, genom att göra individanpassade språkrecept till förskolebarn med tal- och språksvårigheter. En skriftlig instruktion görs till målsman och i många fall träffas vårdnadshavare och språkstartare vid överlämningen.

Med förskolan samarbetar biblioteken genom boklådor och utställningar som till exempel Barnens vårsalong. Under planperioden kommer språkstartaren att utöka samarbetet, då förskolorna kommer att vara involverade i utdelandet av språkpaket till 3-åringar.

Kommunens skolor samarbetar med Hyltebiblioteken kring författarbesök, som en del i det läsfrämjande arbetet riktat mot barn och unga. Förskoleklasserna gör biblioteksbesök under hela läsåret, för att de ska få en vana att gå till biblioteket, för att de ska tycka att det är roligt med bibliotek och böcker samt själva bli sugna på att lära sig läsa. Det är extra viktigt med språklig stimulans före skolstarten, för att alla elever ska få möjlighet att lyckas redan från början. Förskoleklassernas biblioteksbesök är ett led i detta. Bokprat (bokpresentationer) till skolklasser är vårt främsta sätt att verka läsfrämjande och även det enklaste sättet att nå alla barn och unga på. Bokprat anordnas även på loven, både på biblioteken och fritidsgården. Många grundskolepedagoger kompletterar undervisningen med boklådor från biblioteken.

Det är viktigt att samverka med olika föreningar, organisationer och studieförbund för att stärka varandra och tillsammans nå fler medborgare. Dyslexiförbundet anordnar tillsammans med Hyltebiblioteken en föreläsning under den nationella dyslexiveckan, tillsammans med släktforskarföreningen ordnas också föreläsning under Arkivens Dag. Med studieförbunden samverkar vi mer kontinuerligt kring arrangemang. Hyltebiblioteken deltar också i olika mässor, till exempel Senormässan och Företagsambassadörmässan.

Under All Digital Week samarbetar vi med kommunens digitaliseringsenhet och tillsammans kommer vi som tidigare nämnts att skapa ett DigidelCenter, där även till exempel IT-pedagoger kommer att delta i planering och eventuellt även genomförande. Med integrationsenheten samverkar vi kring deras digitala lärplattform, som vi ska få tillgång till i biblioteken. De hjälper oss också att marknadsföra våra arrangemang, liksom många av de andra enheterna inom kommunen.

Vi samverkar också med andra kommunala och regionala aktörer, till exempel Boost Hylte och Föräldrar Emellan kring föreläsningar och andra arrangemang. Elever som läser svenska som andraspråk hos kommunal utbildare eller extern aktör får mycket hjälp hos oss. Vi håller biblioteksvisningar för dessa grupper samt hjälper till med införskaffning av litteratur till deras studier, till största del genom inköp men även fjärrlån.

Hyltebiblioteken anordnar mindre utställningar med fokus på lokala konstnärer och konsthantverkare, för att uppmärksamma den lokala kulturen.

Regionalt

Hyltebiblioteken är den första kommun som samverkar både ekonomiskt och strategiskt med Regionbibliotek Halland kring Språkstart Halland, med hembesök för att stimulera små barns språkutveckling. Detsamma gäller bibliotekssystemet Koha med öppen källkod, som infördes och implementerades 2013-2015 med Regionbibliotek Hallands hjälp och även Kungliga bibliotekets, KB. Hylte var det första folkbibliotek som införde Koha och sitter nu i styrgruppen för det nationella nätverket (<https://koha.se/>) med nästan 50 medlemsbibliotek. Inom nätverket sker en hel del självorganiserat verksamhetsutvecklande samarbete med kollegialt lärande mellan olika typer av bibliotek. Regionbibliotek Halland samverkar med Hallands folkbibliotek kring de övriga prioriteringarna i Hallands kulturplan, både genom stöttning, utvecklingsprojekt, utbildning och olika nätverk, till exempel för chefer, medie- och informationskompetens, barn och unga. Vi har också ett gemensamt sökverktyg, Samsök Halland (<http://samsok.hallandsbiblioteken.se/>), för att underlätta fjärrlån mellan de halländska biblioteken. Utöver detta samarbetar Kultur i Halland med de halländska kommunerna kring kulturutbudet för barn, unga, vuxna och äldre, vilket även Hyltebiblioteken använder sig av. Hyltebiblioteken samarbetar också med Regionbibliotek Halland kring årligt återkommande arrangemang, som till exempel Hela Halland läser (där lokalpress är medarrangörer) och Poetry Slam.

Nationellt

På nationell nivå samverkar Sveriges nationalbibliotek och huvudman KB med de regionala biblioteken, som sedan i sin tur samarbetar med folkbiblioteken. KBs uppdrag och prioriteringar påverkar alltså kommunbiblioteken. Hyltebiblioteken ingår i KBs nationella bibliotekskatalog LIBRIS, vilket innebär att vi både kan låna in och låna ut medier via denna. Vi tillhandahåller även våra katalogposter kostnadsfritt via LIBRIS. KB håller på att ta fram en nationell biblioteksstrategi, som också kommer att påverka vår framtida verksamhet.

Även det arbete som görs på regeringsnivå påverkar landets folkbiblioteksverksamhet, till

exempel Digitalt först och de nationella kulturpolitiska målen.

Statens kulturråd har till uppdrag att verka för kulturens utveckling och tillgänglighet, genom att fördela och följa upp statliga sökbara bidrag inom området, till exempel Stärkta bibliotek.

Vi samverkar också med Myndigheten för tillgängliga medier, när det gäller nedladdning av talböcker.

Hyltebiblioteken ska arbeta med att

- upprätthålla engagemanget i det nationella Koha-nätverket
- bygga och vårda relationer med relevanta aktörer
- utveckla samarbetsarrangemang med olika aktörer.

Örnaskolans skolbibliotek ska arbeta med att

- sprida värdet av att samverka
- stärka samverkan och samarbetet med alla pedagoger och i alla ämnen

Källförteckning

Bibliotekslagen (2013:801)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801 [2018-11-23]

Biblioteksplan 2.0 (Dnr 232-KB 924-2013)

<https://www.kb.se/Dokument/Biblioteksstatistik/SkriftBiblioteksplan.pdf>
[2018-11-26]

Biblioteksstatistik 2017

<http://bibstat.kb.se/reports> [2018-11-23]

Digitalt först med användaren i fokus, (Dnr 6.7-2015-1181)

http://www.kb.se/Dokument/Bibliotek/Nationell%20biblioteksstrategi/Forslag%20Digitalt%20f%C3%B6rst%20med%20anv%20i%20fokus_dnr%206.7-2015-1181.pdf [2018-11-26]

Fakta om bibliotek, Svensk biblioteksörening 2012

<https://www.biblioteksforeningen.se/wp-content/uploads/2017/01/fakta-om-bibliotek-2012.pdf> [2018-11-23]

Fichtelius, Erik, Persson, Christina & Enarson, Eva (2018). *Från ord till handling: på väg mot en nationell biblioteksstrategi : utkast*. [Stockholm]: Kungliga biblioteket, Nationell biblioteksstrategi.

http://nationellbiblioteksstrategi.blogg.kb.se/files/2018/05/Från_ord_till_handling_WEBB.pdf [2018-11-26]

FN:s barnkonvention

<http://www.barnensraddningsark.com/fn-barnkonvention-hela.shtml>
[2018-11-26]

Hallands kulturplan 2017-2020

<http://www.lansbiblioteken.se/wp-content/uploads/HallandsKulturplan20172020web.pdf.pdf> [2018-11-26]

Hylte kommuns vision 2040

<http://www.hylte.se/kommunpolitik/ekonomistyrningochkvalitet/kommunensvardegrund/vision2040.4.51588ed415413efcb3328a7.html> [2018-11-26]

Läsfrämjandeplan för Hylte kommun 2018

<http://hylte.se/kulturfridid/bibliotek/hyltebibliotekensbiblioteksplanstyrdokument.4.3e7fba96133cd15057480004859.html> [2018-11-27]

Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet>
[2018-11-23]

PIRLS 2006: läsförmågan hos elever i årskurs 4 : i Sverige och i världen, Skolverket, Stockholm, 2007.

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1756> [2018-11-26]

Regeringen

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringspolitik/digital-forvaltning/>
[2018-11-23]

Skollag (2010:800)

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/?bet=2010:800
[2018-11-26]

Skolverket, Fyra aspekter av digital kompetens

<https://www.skolverket.se/temasidor/digitalisering/fyra-aspekter-av-digital-kompetens>
[2018-11-23]

Unescos Folkbiblioteksmanifestet, skolbiblioteksmanifestet 2000

<http://www.unesco.se/?infomat=folkbiblioteksmanifestet-skolbiblioteksmanifestet> [2018-11-26]